

1507 (2022-2023) – Nr. 3
ingediend op 8 maart 2023 (2022-2023)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003
houdende bescherming
van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang
en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013,
wat betreft de inbetalinggeving van cultuurgooederen
ter voldoening van de erfbelasting

Documenten in het dossier:
1507 (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Verslag

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang

Art. 2. In het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 december 2020, wordt een hoofdstuk Vbis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk Vbis. Aanvaarding van cultuurgoederen tot betaling van de erfbelasting”.

Art. 3. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 december 2020, wordt in hoofdstuk Vbis, ingevoegd bij artikel 2, een artikel 18bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 18bis. Iedereen die, al dan niet samen met vermoedelijke erfgenamen, legatarissen of begiftigden, voor het geheel in volle eigendom eigenaar is van cultuurgoederen waarvan hij vermoedt dat ze voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 3.4.3.0.2, §1, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, kan, voorafgaand aan het openvallen van een nalatenschap, bij de Raad een verzoek indienen met het oog op een beslissing van de Vlaamse Regering als vermeld in het derde lid, dat de cultuurgoederen behoren tot een van de categorieën, vermeld in artikel 3.4.3.0.2, §1, eerste lid, van de voormelde codex, en over de bestemming van die cultuurgoederen als de inbetalinggeving conform artikel 3.4.3.0.2, §4, van de voormelde codex, wordt aanvaard.

De Raad geeft een advies aan de Vlaamse Regering over het verzoek, vermeld in het eerste lid. Het advies van de Raad over de vraag of de ter betaling aangeboden cultuurgoederen behoren tot een van de categorieën, vermeld in artikel 3.4.3.0.2, §1, eerste lid, van de voormelde codex, is bindend voor de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering neemt een beslissing over het verzoek.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen over de wijze waarop het verzoek moet worden ingediend en bepalen welke gegevens en documenten de aanvraag moet bevatten. De Vlaamse Regering kan de procedure voor de afhandeling van het verzoek nader bepalen, met inbegrip van de wijze waarop de kennisgeving van de beslissing, vermeld in het derde lid, moet gebeuren.”.

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 december 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk Vbis een artikel 18ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 18ter. Als het verzoek tot inbetalinggeving, vermeld in artikel 3.4.3.0.2, §1, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, conform artikel 3.4.3.0.2, §2 en §3, van de voormelde codex, ontvankelijk is verklaard, geeft de Raad aan de Vlaamse Regering een advies over:

- 1° de vraag of de ter betaling aangeboden cultuurgoederen behoren tot een van de categorieën, vermeld in artikel 3.4.3.0.2, §1, eerste lid, van de voormelde codex;
- 2° de waarde van de aangeboden cultuurgoederen bij een positief advies over de vraag, vermeld in punt 1°. De ter betaling aangeboden cultuurgoederen worden, ongeacht of ze deel uitmaken van de nalatenschap, geschat op hun waarde op het ogenblik van het openvallen van de nalatenschap;

3° de bestemming van de aangeboden cultuurgoederen in geval van aanvaarding van de inbetalinggeving bij een positief advies over de vraag, vermeld in punt 1°. Indien de verzoekers een voorkeur van bestemming hebben aangegeven voor de aangeboden cultuurgoederen, adviseert de Raad de Vlaamse Regering over de haalbaarheid van de voorgestelde bestemming.

Het advies van de Raad over de punten, vermeld in het eerste lid, 1° en 2°, is bindend voor de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering beslist over de punten, vermeld in het eerste lid, en ook over de aanvaarding van de inbetalinggeving van de cultuurgoederen die het voorwerp uitmaken van het verzoek tot inbetalinggeving, vermeld in het eerste lid.

Als het verzoek tot inbetalinggeving, vermeld in het eerste lid, cultuurgoederen bevat waarvoor de Vlaamse Regering conform artikel 18bis een beslissing heeft genomen over de punten, vermeld in het eerste lid, 1° en 3°, verstrekt de Raad voor die goederen enkel een bindend advies over de waarde van de aangeboden cultuurgoederen, vermeld in het eerste lid, 2°.

De Vlaamse Regering beslist in het geval, vermeld in het vierde lid, over de waarde van de aangeboden cultuurgoederen, vermeld in het eerste lid, 2°, en over de aanvaarding van de inbetalinggeving van de cultuurgoederen die het voorwerp uitmaken van het verzoek tot inbetalinggeving, vermeld in het eerste lid.

Na aanvaarding wordt de Vlaamse Gemeenschap eigenaar van die cultuurgoederen, met uitzondering van het aandeel dat in mede-eigendom is verworven door de erfgoedinstelling die het saldo heeft betaald met toepassing van artikel 18quater, tweede lid.”.

Art. 5. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 december 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk Vbis een artikel 18quater ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 18quater. Als de Vlaamse Regering conform artikel 18ter, derde of vijfde lid, van dit decreet beslist dat de cultuurgoederen worden aanvaard om de verschuldigde erfbelasting en toebehoren te voldoen, wordt de waarde van de cultuurgoederen, die is vastgesteld door de Vlaamse Regering conform artikel 18ter, derde of vijfde lid, van dit decreet, vermeerderd met 20 procent. Indien deze vermeerderde waarde met 20 procent meer bedraagt dan de verschuldigde erfbelasting en toebehoren, kan de Vlaamse Regering, in het geval het gaat om cultuurgoederen als vermeld in artikel 3.4.3.0.2, §1, eerste lid, 1°, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, beslissen om het saldo aan de aanvragers uit te betalen via het Topstukkenfonds, vermeld in hoofdstuk VI van dit decreet. De voormelde beslissing maakt onderdeel uit van de beslissing, vermeld in artikel 18ter, derde en vijfde lid, van dit decreet.

In het geval het om cultuurgoederen gaat als vermeld in artikel 3.4.3.0.2, §1, eerste lid, 2°, 3° en 4°, van de voormelde codex, kan de erfgoedinstelling waarvoor de aangeboden cultuurgoederen als een sleutelwerk voor de collectie gelden, instaan voor de uitbetaling van het saldo. De erfgoedinstelling verwerft de mede-eigendom van die cultuurgoederen in verhouding tot haar bijdrage. De beslissing daartoe wordt genomen door de erfgoedinstelling of haar inrichtende macht en wordt meegedeeld aan de Vlaamse Regering.

Indien de Vlaamse Gemeenschap de inrichtende macht is van de erfgoedinstelling waarvoor de aangeboden cultuurgoederen als een sleutelwerk voor de collectie gelden, dan worden die cultuurgoederen in volle eigendom verworven door de Vlaamse Gemeenschap. De beslissing daartoe wordt genomen door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering kan aanvullende regels vastleggen voor de verwerving van deze cultuurgoederen en de uitbetaling van de saldi.”.

Art. 6. Aan artikel 19, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 18 december 2020, wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“6° de eigendom of mede-eigendom te verwerven van cultuurgoederen, die conform artikel 3.4.3.0.2 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 ter betaling zijn aangeboden, door de saldi, vermeld in hoofdstuk Vbis van dit decreet, uit te betalen.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013

Art. 7. In artikel 3.3.1.0.8 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2014 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 maart 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, eerste lid, 8°, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Als de erfgenamen, algemene legatarissen en begiftigden en iedereen die ertoe gehouden is een aangifte van nalatenschap in te dienen met toepassing van artikel 3.4.3.0.2 van deze codex, een verzoek tot inbetalinggeving indienen, wordt de raming vervangen door een verwijzing naar artikel 3.4.3.0.2 van deze codex als het cultuurgoed in zijn geheel deel uitmaakt van de nalatenschap of op de dag van het overlijden in zijn geheel toebehoort aan de overledene en zijn overlevende echtgenoot of zijn wettelijk samenwonende partner of op de dag van het overlijden in zijn geheel toebehoort aan de overledene en een van zijn erfgenamen, legatarissen en begiftigden;”;

2° aan paragraaf 1, eerste lid, 14°, wordt een punt n) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“n) het verzoek tot inbetalinggeving, vermeld in artikel 3.4.3.0.2 van deze codex, als het cultuurgoed in zijn geheel deel uitmaakt van de nalatenschap of op de dag van het overlijden in zijn geheel toebehoort aan de overledene en zijn overlevende echtgenoot of zijn wettelijk samenwonende partner of op de dag van het overlijden in zijn geheel toebehoort aan de overledene en een van zijn erfgenamen, legatarissen en begiftigden;”;

3° in paragraaf 2 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Het eerste lid geldt niet voor cultuurgoederen die worden aangeboden om de erfbelasting en toebehoren te betalen met toepassing van artikel 3.4.3.0.2.”.

Art. 8. Artikel 3.4.3.0.2 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 3.4.3.0.2. §1. Iedere erfgenaam, legataris of begiftigde kan verzoeken de erfbelasting en toebehoren die invorderbaar zijn op grond van een nalatenschap, geheel of gedeeltelijk te betalen door de afgifte van de geheelheid volle eigendom van de volgende cultuurgoederen:

1° de topstukken, vermeld in artikel 2bis van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, die al dan niet zijn opgenomen in de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap, vermeld in artikel 3, §1, van het voormelde decreet;

- 2° de cultuurgoederen, vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, die een bijzondere verrijking kunnen betekenen voor de collectie van collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties die aangewezen zijn als cultureelerfgoedinstellingen met toepassing van artikel 17 van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021, en die daarom als sleutelwerken voor die collecties beschouwd moeten worden;
- 3° de cultuurgoederen, vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, die een bijzondere verrijking kunnen betekenen voor de collectie van collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties die met een kwaliteitslabel ingedeeld zijn bij het landelijke niveau met toepassing van artikel 24 van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021, en die daarom als sleutelwerken voor die collecties beschouwd moeten worden;
- 4° de cultuurgoederen, vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, die een bijzondere verrijking kunnen betekenen voor de collectie van universiteitsarchieven en universiteitsbibliotheken die een kwaliteitslabel hebben met toepassing van artikel 7 van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021, en die daarom als sleutelwerken voor die collecties beschouwd moeten worden.

Alleen de cultuurgoederen, vermeld in het eerste lid, die op de dag van het overlijden in hun geheel in volle eigendom toebehoren aan de overledene en/of aan zijn langstlevende echtgenoot of zijn wettelijk samenwonende partner en/of aan zijn erfgenamen, legatarissen of begiftigden, kunnen als betaling als vermeld in het eerste lid worden aangeboden. Het bewijs dat de voormelde voorwaarde is vervuld, kan worden geleverd door alle bewijsmiddelen, met uitsluiting van de eed.

§2. De bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie onderzoekt de ontvankelijkheid van het verzoek tot inbetalinggeving en brengt de aanvrager op de hoogte van haar beslissing. Als het verzoek tot inbetalinggeving, vermeld in paragraaf 1, onontvankelijk is verklaard en het cultuurgoed deel uitmaakt van de nalatenschap, dient de erfgenaam, legataris of begiftigde, vermeld in paragraaf 1, in voorkomend geval, binnen twee maanden vanaf de kennisgeving van de onontvankelijkheid een aanvullende aangifte in bij de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie.

§3. Als het verzoek tot inbetalinggeving, vermeld in paragraaf 1, onvankelijk is verklaard, bezorgt de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie het verzoek aan de Raad, vermeld in artikel 2, 4°, van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, met het oog op een beslissing van de Vlaamse Regering conform artikel 18ter van het voormelde decreet.

§4. Als de Vlaamse Regering conform artikel 18ter van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang beslist dat de cultuurgoederen die het voorwerp uitmaken van het verzoek, in betaling mogen worden gegeven, worden de cultuurgoederen geacht voor 120 procent van de waarde die is vastgesteld in de beslissing van de Vlaamse Regering, in betaling te zijn gegeven om de verschuldigde erfbelasting en toebehoren te voldoen.

De aanvrager wordt op de hoogte gebracht van de beslissing van de Vlaamse Regering over het verzoek.

De waarde die conform artikel 18ter, derde of vijfde lid, van het voormelde decreet is vastgesteld bij een beslissing van de Vlaamse Regering, neemt de

bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie in aanmerking om de erfbelasting en toebehoren te berekenen als het cultuurgood deel uitmaakt van de nalatenschap.

In het geval, vermeld in het derde lid, behoudt de aanvrager de mogelijkheid om conform artikel 3.5.3.0.1 een bezwaar in te dienen tegen de gevestigde aanslag, behalve voor de waardering van het cultuurgood, zoals die is vastgesteld bij een beslissing van de Vlaamse Regering.

§5. De aanvragers kunnen aan de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie meedelen dat ze hun verzoek tot inbetalinggeving volledig of gedeeltelijk intrekken. Bij intrekking van het verzoek tot inbetalinggeving dient de erfgenaam, legataris of begiftigde, vermeld in paragraaf 1, binnen twee maanden vanaf de kennisgeving van de intrekking een aanvullende aangifte in bij de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie als het cultuurgood deel uitmaakt van de nalatenschap, behalve als de waarde is bepaald bij een beslissing van de Vlaamse Regering conform artikel 18ter, derde of vijfde lid, van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang.

§6. Als de Vlaamse Regering binnen vijf maanden na de kennisgeving van het verzoek door de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie aan de Raad geen beslissing heeft genomen, wordt het verzoek tot inbetalinggeving geacht te zijn afgewezen. Als het cultuurgood deel uitmaakt van de nalatenschap, dient de erfgenaam, legataris of begiftigde, vermeld in paragraaf 1, binnen twee maanden na de kennisgeving van het verstrijken van voormelde termijn van vijf maanden, een aanvullende aangifte in bij de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie.

Als de Vlaamse Regering het verzoek tot inbetalinggeving weigert, wordt de aanvullende aangifte, vermeld in het eerste lid, ingediend binnen twee maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing van de Vlaamse Regering.

§7. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen over de wijze en het tijdstip waarop het verzoek moet worden ingediend, en kan bepalen welke gegevens en documenten de aanvraag moet bevatten. De Vlaamse Regering kan de procedure voor de afhandeling of intrekking van het verzoek nader bepalen.”.

Art. 9. In artikel 3.6.0.0.5 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2014, worden de woorden “Als de erfbelasting is betaald met kunstwerken” vervangen door de woorden “Als de erfbelasting en toebehoren zijn betaald met cultuurgooderen”.

Art. 10. Artikel 3.10.3.1.4 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2014, wordt opgeheven.

Art. 11. Artikel 3.14.1.0.2 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2014, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 4. Bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens

Art. 12. De Vlaamse Belastingdienst is verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), voor de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van artikel 3.4.3.0.2. van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013.

De verwerking, vermeld in het eerste lid, is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang.

De volgende categorieën van persoonsgegevens kunnen worden verwerkt in het kader van de toepassing van het eerste lid:

- 1° persoonlijke identificatiegegevens van de aanvrager: het identificatienummer, vermeld in artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, de voornamen, de achternaam, de woonplaats, in voorkomend geval het ondernemingsnummer dat bekend is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen, de naam en zetel van de aanvrager;
- 2° persoonlijke kenmerken van de aanvrager: persoonlijke bijzonderheden, zoals geboortedatum en -plaats, burgerlijke staat, nationaliteit;
- 3° financiële bijzonderheden van de aanvrager;
- 4° samenstelling van het gezin van de aanvrager.

De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, en de Raad, vermeld in artikel 2, 4°, van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, kunnen ontvanger zijn van de persoonsgegevens van de betrokkenen. De persoonsgegevens van de volgende categorieën van betrokkenen kunnen worden verwerkt in het kader van de toepassing van het eerste lid: de aanvragers.

De persoonsgegevens, vermeld in het derde lid, worden bewaard gedurende dertig jaar.

Hoofdstuk 5. Slotbepaling

Art. 13. Dit decreet treedt in werking op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt en uiterlijk op 1 juli 2023.